

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Trestněprávní ochrana počítačových programů

Ochrana počítačových programů jako děl ve smyslu legislativního vymezení (musí se jednat o jedinečný výtvar, který je nehmotným výsledkem autorovy tvůrčí činnosti) je poskytována zejména autorským zákonem, který stanoví práva a povinnosti autora počítačového programu a také omezení, které autor musí strpět vůči oprávněným uživatelům počítačového programu.

Ochrana počítačových programů jako děl ve smyslu legislativního vymezení (musí se jednat o jedinečný výtvar, který je nehmotným výsledkem autorovy tvůrčí činnosti) je poskytována zejména autorským zákonem, který stanoví práva a povinnosti autora počítačového programu a také omezení, které autor musí strpět vůči oprávněným uživatelům počítačového programu. Autorský zákon a jeho ustanovení se tedy přímo nevztahují na neoprávněné „uživatele“ počítačových programů, ti jsou za své jednání postihováni dle ustanovení trestního zákona (samozřejmě trestně jsou postihováni i oprávnění uživatelé poruší-li zákon).

Za neoprávněné zásahy do autorského práva lze považovat zejména osobování si autorství cizího díla, neuvedení nebo nesprávné uvedení autora, změna díla bez svolení autora, užití díla bez svolení autora, nezaplacení autorské odměny za užití díla. Trestný čin porušování autorského práva je upraven v § 152 TZ. Jedná se o tzv. trestný čin s blanketní dispozicí, což znamená, že vlastní pravidlo chování je obsaženo v jiné právní normě v tomto případě v autorském zákoně. Toto ustanovení se vztahuje proti každému a to i proti cizinci, neboť platí zásada, že neznalost zákona neomlouvá. (Kdo neoprávněně zasáhne do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci. Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci bude pachatel potrestán, a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch, nebo b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu). Toto ustanovení je vázáno na úmysl pachatele a nepostačí tedy nedbalostní jednání, tzn. pachatel si musel být vědom rozsahu svého útoku do autorských práv. Ovšem jak již bylo řečeno výše, jedná se o normu s blanketní dispozicí a platí zásada ignoratia iuris nocent - neznalost zákona neomlouvá.

Samozřejmě podle okolností lze použít také ustanovení trestního zákona týkající se krádeže, neoprávněného užívání cizí věci („uživatel“ nemá oprávnění k užívání programu), podvodu, poškozování cizí věci, poškozování a zneužití záznamu na nosiči informací (např. úmyslně učiní zásah do programu počítače event. ho zničí), poškozování cizích práv (např. pachatel uvedl uživatele v omyl nebo využil jeho omylu k okopírování programu) aj.

Další články:

- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)
- [Přerušení výkonu trestu odnětí svobody ze zdravotních důvodů](#)
- [Trestněprávní odpovědnost členů zastupitelstva při nakládání s nepotřebným majetkem](#)
- [Kolize formalismu a ochrany obětí: nový přístup Ústavního soudu k domácímu násilí](#)
- [Podmínečné propuštění po novele trestního zákoníku](#)
- [Porušení zásady presumpce nevinny orgány činnými v trestním řízení a náhrada škody za nezákonné trestní stíhání](#)